

[Ninn-Hansen.]

dens, der hermed er angivet, er meget betænkelig. Skal bestemmelserne i en lov ændres, er det folketingets ret og pligt at gøre det efter de retningslinier, der er foreskrevet for tingets arbejde. Det kan ikke overlades til administrationen at vedtage eller ændre lovene. En række samfundsmæssige hensyn taler derimod, og tinget er dog fornylig og med rette blevet foreholdt det uheldige i en udvikling, der forøger administrationens magt på lovgivningsmagts bekostning. Jeg må derfor både af saglige og af principielle grunde meget henstille til den højtærede minister at lade § 2 udgå af lovforslaget.

Den straf, der kan idømmes en person, der overtræder bogføringslovens bestemmelser, er i § 12 fastsat til bøde eller hæfte. Efter den gældende straffelovs § 93 bortfalder strafansvaret ved forældelse i løbet af 2 år, men efter dette lovforslag skal fristen udstrækkes til 5 år. Det forekommer mig mindre heldigt for forseelser af denne karakter at gennemføre straffebestemmelser, der afviger fra straffelovens almindelige bestemmelser i skærpende retning.

De foreslåede ændringer til konkursloven er en følge af den udvidelse, der ønskes af bogføringslovens grupper af bogføringspligtige. Jeg kan tilslutte mig ønsket om at bevare den overensstemmelse mellem bogføringsloven og konkurslovens særlige bestemmelser om handlende, fabrikanter og skibsredere, der eksisterer i dag. Jeg kan imidlertid ikke erklære mig enig i det synspunkt, den højtærede minister har fremført i bemærkningerne til dette lovforslag: at der ikke skulle være betænkeligheder knyttet til en udvidelse af den kreds af personer, der omfattes af konkurslovens §§ 43, 44 og 46. Den snart 82 år gamle konkurslov er i den grad utidssvarende og i modstrid med erhvervenes interesser, at jeg må finde en yderligere inddragelse af erhvervsgrupper under dens særbestemmelser meget betænkelig. De mange nye grupper af erhverv, der omfattes af § 1 i ministerens forslag til bogføringslov, vil for fremtiden få en pligt til at erklære sig konkurs, hvis forretningen giver et sådant underskud som nævnt i konkurslovens § 46. Hvis de undlader det, kan de straffes. Kreditorerne vil desuden få en særlig adgang til at kræve disse grupper

erklæret konkurs. Ifølge konkurslovens § 44 er det endog muligt for en enkelt kreditor at gennemføre et sådant krav. Overfor den ikke-bogføringspligtige skyldner er det jo betydeligt vanskeligere at gennemføre konkurskravet, og om pligt til at erklære sig selv konkurs fastsætter konkursloven ingen regler.

Nu kunne det være rimeligt at lette adgangen til at gennemføre en konkurs, hvis det var i kreditorernes interesse, men det er ikke tilfældet. Dertil er konkurslovens mangler for mange og for store. Afkræftelsesregler giver stadig anledning til en række retssager. Antallet af privilegerede kreditorer har et sådant omfang, at der kun sjældent bliver nogen dividende af betydning til de erhvervsvirksomheder — ofte mindre butikshandlende — der har ydet fallenten kredit. Hele konkursbehandlingen medfører så betydelige administrationsomkostninger og har en sådan varighed, at aktiverne under bobehandlingen svinder stærkt ind til skade for kreditorerne. Allerede i 1929 meddelte Grosserer-Societetet i en skrivelse til justitsministeriet, at den nuværende ordning ikke tager tilstrækkeligt hensyn til kreditorernes interesser, og påpegede den manglende merkantile sagkyndighed ved boernes behandling. Ønsket om ændring i loven blev støttet af Sagførerrådet, og en kommission blev nedsat. Den afgang betænkning i 1941 og foreslog konkursloven fuldstændig ændret gennem en lov om gældsordning.

Hvis den højtærede handelsminister og den højtærede justitsminister, under hvem konkursloven iøvrigt sorterer, deler den opfattelse, at den nuværende konkurslov er aldeles forældet, så forstår jeg ikke, at regeringen gennem dette forslag fra den højtærede handelsminister vil foreslå en lovændring, der kan bevirke en betydelig udvidelse af antallet af konkurser. Det er i dag således, at kreditorerne i almindelighed søger at undgå en konkurs ved gennemførelsen af frivillige ordninger med skyldneren. Men dette lovforslag kan få den virkning, at sådanne frivillige ordninger med de skyldnere, der falder ind under § 1 i forslaget til bogføringslov, bliver vanskeliggjort. Når de bogføringspligtige under strafansvar forpligtes til at søge konkurs og en enkelt kreditor kan kræve dem erklæret konkurs, vil resultatet ofte blive til skade for de mange kreditorer,